

Наукові перспективи
Видавнича група

Наукові інновації та передові технології

Державне управління

Економіка

Право

Педагогіка

Психологія

5 (57) 2026

Всеукраїнська Асамблея докторів наук із державного управління

у рамках роботи Видавничої групи «Наукові перспективи»

***«Наукові інновації та
передові технології»***

*Державне управління, економіка,
право, педагогіка, психологія*

№ 5(57) 2026

Київ – 2026

Ukrainian Assembly of Doctors of Sciences in Public Administration

within the work of the Publishing Group «Scientific Perspectives»

«Scientific innovations and advanced technologies»

*Public administration, economics,
law, pedagogy, psychology*

№ 5(57) 2026

Kyiv – 2026

«Наукові інновації та передові технології»: журнал. 2026. № 5(57) 2026. С. 5433

Журнал започаткований у 2021 році з метою розвитку вітчизняного наукового людського капіталу, соціальних наук та журналістики

*Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації:
серія КВ № 24962-14902Р від 13.09.2021 р.*

*Рекомендовано до друку Президією Всеукраїнської Асамблеї докторів наук з державного управління
(Рішення від 06.04.2026, № 3/4-26)*

Журнал видається за наукової підтримки: Інституту філософії та соціології Національної Академії Наук Азербайджану (Баку, Азербайджан), громадської організації «Асоціація науковців України», громадської організації «Християнська академія педагогічних наук України» та громадської організації «Всеукраїнська асоціація педагогів і психологів з духовно-морального виховання»

Згідно наказу Міністерства освіти і науки України від 30.11.2021 № 1290 журналу присвоєно категорію "Б" із права

Згідно наказу Міністерства освіти і науки України від 01.02.2022 № 89 журналу присвоєно категорію "Б" із педагогіки

Згідно наказу Міністерства освіти і науки України від 07.04.2022 № 320 журналу присвоєно категорію "Б" із економіки та державного управління

Згідно наказу Міністерства освіти і науки України від 20.06.2023 № 768 журналу присвоєно категорію "Б" зі спеціальностей 073 - менеджмент, 076 - підприємництво та торгівля, 015 - професійна освіта

Згідно наказу Міністерства освіти і науки України від 23.08.2023 № 1035 журналу присвоєно категорію "Б" зі спеціальності 053 - психологія

Наукове видання включено до міжнародної наукометричної бази Index Copernicus, міжнародної пошукової системи Google Scholar та до міжнародної наукометричної бази даних Research Bible.

Журнал заснований з метою розвитку вітчизняного наукового потенціалу у галузях державного управління, права, економіки, психології, педагогіки та його інтеграції у світовий науковий простір, шляхом оприлюднення результатів наукових досліджень.

Головний редактор:

Дибкова Людмила Миколаївна - доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри інформатики та системології Київського національного економічного університету ім. Вадима гетьмана (Україна)

Редакційна колегія:

- **Бабчук Олена Григоріївна** кандидат психологічних наук, доцент, завідувач кафедри психології та педагогіки Одеського державного університету внутрішніх справ, (Україна)
- **Беньковська Наталя Борисівна**, кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри мовної підготовки Інституту Військово-Морських Сил Національного університету "Одеська морська академія" (Україна)
- **Біляковська Ольга Орестівна** доктор педагогічних наук, професор, завідувачка кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи Львівського національного університету імені Івана Франка (Україна)

- Новак Є.В.** 2164
ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ФОРМУВАННЯ ІНШОМОВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ФАХІВЦІВ З ТУРИЗМУ В БОЛГАРІЇ
- Новохатько Л.М., Кузнєцова І.В., Баранова К.О.** 2173
ФОРМУВАННЯ УПРАВЛІНСЬКОЇ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ СТІЙКОСТІ МАЙБУТНІХ БАКАЛАВРІВ, МАГІСТРІВ З РЕКЛАМИ ТА ЗВ'ЯЗКІВ З ГРОМАДСЬКІСТЮ У КРИЗОВИХ СИТУАЦІЯХ
- Оболонська О.Ю., Радзецький М.В., Оболонська Т.О.** 2182
ДИНАМІКА СОЦІОМЕТРИЧНОГО СТАТУСУ СТУДЕНТІВ У ПРОЦЕСІ ЗАНЯТЬ ФІЗИЧНИМ ВИХОВАННЯМ: ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ТА ПРАКТИЧНІ РЕЗУЛЬТАТИ
- Огородник Н.** 2191
MARITIME ENGLISH ЯК ІНСТРУМЕНТ РОЗВИТКУ SOFT SKILLS МАЙБУТНІХ МОРЯКІВ
- Орленко І.М., Терешина М.Г.** 2204
ОСОБЛИВОСТІ ДИФЕРЕНЦІЙНОЇ ДІАГНОСТИКИ СЕНСОРНОЇ АЛАЛІЇ ТА ПРОЦЕСИ ФОРМУВАННЯ ІМПРЕСИВНОГО МОВЛЕННЯ
- Остапенко О.П.** 2217
ЕТИЧНЕ ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ ПРИ ПІДГОТОВЦІ ФАХІВЦІВ ТЕХНІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ
- Павлишин О.Ф., Савка І.В.** 2229
РОЗВИТОК ГНУЧКОСТІ ПІД ВПЛИВОМ СИСТЕМАТИЧНИХ ЗАНЯТЬ ОЗДОРОВЧИМИ ВИДАМИ ГІМНАСТИКИ У ДІТЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНІМИ ПОТРЕБАМИ
- Паламар С.П., Слюнько А.Ю.** 2239
МЕТОДИКА ОРГАНІЗАЦІЇ МОВЛЕННСВОЇ ВЗАЄМОДІЇ УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ НА ЗАСАДАХ ІНТЕРАКТИВНОСТІ (МОВНО-ЛІТЕРАТУРНА ОСВІТНЯ ГАЛУЗЬ)
- Панасенко Ю.А.** 2253
ПРАКТИЧНА РЕАЛІЗАЦІЯ АРТ-ПЕДАГОГІЧНИХ МЕТОДИК НА УРОКАХ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА У НУШ

УДК 378.81.338

[https://doi.org/10.52058/2786-5274-2026-5\(57\)-2164-2172](https://doi.org/10.52058/2786-5274-2026-5(57)-2164-2172)

Новак Євгеній Віталійович магістр, аспірант кафедри педагогіки дошкільної, початкової освіти та освітнього менеджменту педагогічного факультету Мукачівського Державного Університету, м. Мукачево, <https://orcid.org/0000-0001-8104-1864>

ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ФОРМУВАННЯ ІНШОМОВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ФАХІВЦІВ З ТУРИЗМУ В БОЛГАРІЇ

Анотація. У процесі дослідження авторами розглянуто проблему формування іншомовної комунікативної компетентності майбутніх фахівців туристичної галузі в Болгарія в умовах сучасних освітніх трансформацій та євроінтеграційних процесів. Актуальність теми зумовлена зростанням вимог міжнародного туристичного ринку до рівня володіння іноземними мовами, необхідністю забезпечення ефективної міжкультурної взаємодії та підвищення конкурентоспроможності випускників закладів вищої освіти. Метою дослідження є теоретичне обґрунтування та визначення педагогічних умов формування іншомовної компетентності майбутніх фахівців з туризму. Для досягнення мети дослідження і реалізації поставлених завдань використано комплекс взаємопов'язаних теоретичних, емпіричних і статистичних методів, що ґрунтуються на компетентнісному, інформаційному та цифровому підходах. У ході дослідження обґрунтовано сукупність педагогічних умов, що забезпечують ефективне формування іншомовної комунікативної компетентності. Наукова новизна дослідження полягає у комплексному обґрунтуванні педагогічних умов формування іншомовної компетентності фахівців з туризму в болгарському освітньому контексті з урахуванням компетентнісного підходу. Виокремлені наступні педагогічні умови: удосконалення навчально-методичного та кадрового забезпечення підготовки фахівців туристичної галузі на засадах європейських стандартів; формування стійкої професійно орієнтованої мотивації до вивчення іноземної мови; створення педагогічного середовища, яке сприяє розвитку самостійності, відповідальності та пізнавальної активності здобувачів; забезпечення ефективної комунікативної взаємодії в освітньому середовищі; інтеграція країнознавчого компоненту та моделювання професійних ситуацій у навчанні іноземної мови.

У процесі дослідження встановлено, що реалізація визначених педагогічних умов у їх взаємозв'язку сприяє підвищенню рівня іншомовної комунікативної компетентності студентів, їх готовності до професійної діяльності в міжнародному середовищі та відповідає сучасним вимогам європейського освітнього простору.

Ключові слова: освітній процес, іншомовна компетентність, туризм, цифровізація, іноземна мова.

Novak Yevhenii Vitaliiovich Master's degree, Ph.D. candidate in the Department of Preschool, Elementary Education, and Educational Management at the Faculty of Education, Mukachevo State University, Mukachevo, <https://orcid.org/0000-0001-8104-1864>

EDUCATIONAL CONDITIONS FOR DEVELOPING FOREIGN LANGUAGE COMPETENCE AMONG TOURISM PROFESSIONALS IN BULGARIA

Abstract. In this study, the authors examine the issue of developing foreign-language communicative competence among future tourism professionals in Bulgaria, against the backdrop of contemporary educational reforms and European integration processes. The relevance of the topic stems from the growing demands of the international tourism market regarding foreign language proficiency, the need to ensure effective intercultural interaction, and the need to enhance the competitiveness of higher education graduates.

The aim of the study is to provide a theoretical justification and to define the pedagogical conditions for the development of foreign language competence among future tourism professionals. To achieve the research objective and fulfil the set tasks, a set of interrelated theoretical, empirical and statistical methods was employed, based on competence-based, information-based and digital approaches. The study substantiates a set of pedagogical conditions that ensure the effective development of foreign language communicative competence. The scientific novelty of the study lies in the comprehensive substantiation of the pedagogical conditions for the development of foreign language competence among tourism specialists within the Bulgarian educational context, taking into account the competence-based approach. The following educational conditions have been identified: improving the teaching resources and staffing for the training of tourism professionals in line with European standards; the development of sustainable, professionally oriented motivation to learn a foreign language; the creation of an educational environment that fosters the development of students' independence, responsibility and cognitive activity; the facilitation of effective communicative interaction within the educational environment; the integration of a cultural studies component and the simulation of professional scenarios in foreign language teaching.

The study found that the implementation of these pedagogical conditions, in their interrelationship, contributes to raising the level of students' foreign language communicative competence and their readiness for professional activity in an international environment, and meets the current requirements of the European educational area.

Keywords: educational process, foreign language proficiency, tourism, digitalisation, foreign language.

Постановка питання в загальному вигляді. У сучасних умовах глобалізації та інтенсивного розвитку міжнародного туризму особливої актуальності набуває проблема формування іншомовної компетентності фахівців туристичної галузі. Професійна діяльність у сфері туризму безпосередньо пов'язана з міжкультурною комунікацією, обслуговуванням іноземних клієнтів та інтеграцією у світовий ринок послуг, що зумовлює необхідність високого рівня володіння іноземними мовами [2]. Важливого значення набуває дослідження педагогічних умов, які забезпечують ефективність формування іншомовної компетентності майбутніх фахівців. Саме окреслення таких умов дозволяє не лише систематизувати освітній процес, а й підвищити його результативність у контексті підготовки конкурентоспроможних фахівців туристичної галузі, здатних до професійної комунікації в міжнародному середовищі.

Аналіз наукових досліджень. З огляду на актуальність проблеми, варто зазначити, що питання визначення педагогічних умов навчання активно досліджується у сучасній педагогічній науці. Багато вчених розглядають їх у контексті різних видів професійної діяльності, підкреслюючи їх роль як важливих чинників, що формуються в освітньому процесі та сприяють ефективному навчанню, розвитку особистості та формуванню професійних компетентностей. Значна кількість наукових праць, зокрема дисертаційних досліджень, зосереджена на вивченні механізмів їх формування та впливу на результативність освітнього процесу. До таких робіт належать дослідження Т. Кухарчук, О. Легкого, Г. Борин, В. Степашко, С. Смолюк та інших науковців, у яких розкрито роль організаційно-педагогічних умов як важливого чинника підвищення якості підготовки майбутніх фахівців. Аналіз наукових і науково-методичних праць дослідників, серед яких В. Андрущенко, О. Спірін, Н. Морзе, В. Кремень, О. Сухомлинська, та інші, дозволяє зробити висновок, що ефективність впровадження педагогічних умов значною мірою залежить від поєднання зовнішніх і внутрішніх умов освітнього процесу. До зовнішніх умов належать організація навчального середовища, використання сучасних освітніх технологій, інтеграція міжнародних стандартів підготовки, а також урахування специфіки туристичної діяльності. Внутрішні умови пов'язані з індивідуальними особливостями здобувачів освіти, їх мотивацією, рівнем підготовленості, здатністю до міжкультурної комунікації та саморозвитку. Поглиблений аналіз наукових підходів до трактування поняття «педагогічні умови» свідчить про його широку представленість у вітчизняній педагогічній науці та значну увагу з боку дослідників. Зокрема, зазначена дефініція розглядалася у працях таких учених, як Б. Євтух, В. Загвязінський, І. Зязюн, І. Підласий, О. Пехота та ін., які обґрунтовували її сутність у контексті організації та ефективності освітнього процесу. Таким чином, аналіз наукової літератури дозволяє стверджувати, що

педагогічні умови розглядаються як системоутворювальні елементи освітнього процесу, які визначають його ефективність і сприяють досягненню запланованих результатів навчання. У контексті підготовки фахівців туристичної сфери в Болгарії особливої значущості набуває орієнтація освітнього процесу на формування іншомовної комунікативної компетентності як інтегральної характеристики професійної готовності. Це передбачає впровадження педагогічно доцільних методів навчання, використання інтерактивних технологій, моделювання професійних ситуацій спілкування, а також активізацію самостійної роботи здобувачів.

Мета статті. Полягає у теоретичному обґрунтуванні педагогічних умов формування іншомовної комунікативної компетентності майбутніх фахівців з туризму в Болгарія з урахуванням сучасних вимог європейського освітнього простору, потреб туристичного ринку та специфіки міжкультурної професійної взаємодії. Для досягнення поставленої мети визначено такі завдання дослідження:

1. Проаналізувати стан наукової розробленості проблеми формування педагогічних умов майбутніх фахівців туристичної галузі у вітчизняному та зарубіжному науковому дискурсі.
2. Дослідити особливості професійної підготовки фахівців з туризму в Болгарії, виявити основні проблеми та перспективи.
3. Уточнити сутність дефініції «педагогічні умови» та виокремити їх для розвитку ІКК майбутніх фахівців з туризму в Болгарії.

Методологія. Для досягнення мети дослідження і реалізації поставлених завдань використано комплекс взаємопов'язаних теоретичних, емпіричних і статистичних методів, що ґрунтуються на компетентнісному, інформаційному та цифровому підходах. Теоретичні методи включають аналіз, синтез, узагальнення та систематизація наукових джерел з проблеми формування іншомовної комунікативної компетентності майбутніх фахівців з туризму; порівняльно-педагогічний аналіз особливостей професійної підготовки у Болгарія та Україна; виокремлення педагогічних умов формування іншомовної компетентності у майбутніх фахівців.

Основна частина дослідження. У сучасних умовах розвитку туристичної індустрії, що характеризується активною інтеграцією у міжнародний економічний простір, особливої значущості набуває проблема формування іншомовної компетентності фахівців з туризму [8]. Туристична галузь безпосередньо пов'язана з виходом на глобальний ринок праці, що зумовлює необхідність підготовки спеціалістів, здатних відповідати міжнародним стандартам професійної діяльності та ефективно здійснювати міжкультурну комунікацію.

Важливо зазначити, що зростає потреба у впровадженні оновлених підходів до професійної підготовки, зокрема у визначенні та реалізації педагогічних умов, які забезпечують ефективне формування іншомовної компетентності. Традиційні моделі навчання вже не повною мірою відповідають сучасним

вимогам, оскільки спостерігається певна невідповідність між рівнем підготовки випускників і потребами ринку праці, що постійно змінюються під впливом глобалізаційних процесів.

Особливо актуальним є вивчення досвіду Болгарії як країни з розвинутою туристичною сферою та інтегрованою системою професійної освіти, орієнтованою на європейські стандарти. У болгарських закладах освіти значна увага приділяється поєднанню теоретичних знань із практичною підготовкою, розвитку комунікативних умінь та використанню сучасних освітніх технологій [7].

Таким чином, визначення педагогічних умов формування іншомовної компетентності фахівців з туризму є важливим науковим завданням, вирішення якого сприятиме підвищенню якості професійної підготовки та забезпеченню конкурентоспроможності випускників на міжнародному ринку праці.

Аналіз наукових досліджень [4;3] дозволяє зробити висновки, що основою ефективного освітнього процесу у підготовці майбутніх фахівців з туризму є створення та цілеспрямоване впровадження обґрунтованих педагогічних умов, які забезпечують досягнення запланованих результатів навчання. Саме наявність таких умов виступає визначальним чинником успішної реалізації освітніх цілей, зокрема формування іншомовної комунікативної компетентності, що є ключовою для професійної діяльності у сфері туризму в умовах європейського освітнього простору, зокрема в Болгарії.

Проаналізуємо дефініцію «педагогічні умови».

Педагогічні умови як взаємопов'язану сукупність внутрішніх параметрів та зовнішніх характеристик функціонування, що забезпечує високу результативність освітнього процесу і відповідає психолого-педагогічним критеріям оптимальності, визначив В. Манько [4].

Автор дослідження [1] визначає педагогічні умови як сукупність взаємопов'язаних факторів, які впливають на організацію, зміст і технології навчання. Вони визначають логіку освітнього процесу, забезпечують його адаптацію до сучасних вимог ринку праці та сприяють розвитку професійно значущих якостей здобувачів освіти. З урахуванням специфіки підготовки фахівців туристичної галузі, педагогічні умови формування іншомовної компетентності можна трактувати як системно організовану сукупність обставин, що забезпечують інтеграцію мовної підготовки з професійним змістом, орієнтацію на інтереси, потреби та індивідуальні можливості здобувачів, а також сприяють їх готовності до міжкультурної комунікації.

Аналіз сучасних наукових джерел свідчить про наявність значного доробку у сфері підготовки фахівців туристичної галузі. Разом із тим, попри різноманіття досліджень, актуальною залишається проблема формування саме професійно орієнтованої іншомовної компетентності, яка б відповідала реальним потребам туристичного ринку та вимогам міжкультурної взаємодії. Це зумовлює необхідність подальшого вдосконалення педагогічних умов,

спрямованих на поєднання мовної, культурної та професійної підготовки майбутніх фахівців з туризму.

На основі аналізу наукових джерел і в ході педагогічних спостережень, нами констатовано та обґрунтовано наступні педагогічні умови:

1. Аналіз сучасного стану професійної підготовки фахівців туристичної галузі в Болгарія засвідчив наявність низки системних проблем, значна частина яких є релевантною і для освітнього простору Україна. Зокрема, серед найбільш вагомих викликів варто виокремити недостатню узгодженість та оновленість освітніх стандартів підготовки, а також обмежений рівень науково-методичного забезпечення освітнього процесу. Це ускладнює формування сучасних професійних і іншомовних компетентностей, які відповідають вимогам міжнародного туристичного ринку. Суттєвим негативним чинником залишається поширення феномену так званого «роз'їзного викладача», що призводить до фрагментарності освітнього процесу, зниження рівня академічної взаємодії зі здобувачами освіти та обмежує можливості для системного педагогічного впливу. Окрім того, значна кількість освітніх закладів туристичного профілю за умов обмеженого кадрового потенціалу, зокрема дефіциту викладачів-практиків і фахівців із профільних дисциплін, негативно позначається на якості підготовки майбутніх спеціалістів. Разом із тим, досвід Болгарії демонструє і низку позитивних практик, які заслуговують на увагу в контексті модернізації підготовки фахівців туристичної сфери. Насамперед йдеться про системний підхід до розроблення сучасних навчально-методичних матеріалів, включаючи підручники, посібники та цифрові освітні ресурси, орієнтовані на поєднання теоретичної підготовки з практико-орієнтованим навчанням. Важливою є також інтеграція країнознавчого і міжкультурного компонентів у зміст навчання, що сприяє формуванню конкурентоспроможного фахівця, здатного до ефективної професійної діяльності в міжнародному середовищі. Тому *першою педагогічною умовою* вважаємо удосконалення навчально-методичного та кадрового забезпечення підготовки фахівців туристичної галузі на засадах європейських стандартів. Дана педагогічна умова передбачає системне оновлення змісту професійної підготовки шляхом гармонізації освітніх стандартів, розроблення сучасних навчально-методичних матеріалів (підручників, посібників, цифрових ресурсів), а також забезпечення якісного кадрового складу викладачів із залученням фахівців-практиків туристичної сфери. Важливим аспектом є подолання фрагментарності освітнього процесу, зокрема мінімізація впливу феномену «роз'їзного викладача», що сприятиме формуванню цілісного освітнього середовища та ефективній взаємодії між усіма учасниками навчання.

2. Не менш важливим є формування стійкої професійно орієнтованої мотивації до вивчення іноземної мови. Першою умовою є забезпечення мотиваційного підґрунтя навчання, що передбачає орієнтацію здобувачів освіти на використання іноземної мови у майбутній професійній діяльності в сфері туризму. Це охоплює опанування спеціалізованої туристичної термінології,

розвиток умінь міжкультурної комунікації та готовність до ефективної взаємодії з іноземними партнерами й клієнтами. Тому другою педагогічною умовою є формування стійкої професійно орієнтованої мотивації до вивчення іноземної мови.

3. Третьою умовою виступає створення педагогічного середовища, яке сприяє розвитку самостійності, відповідальності та пізнавальної активності здобувачів. Це передбачає розроблення методики навчання, орієнтованої на формування мовленнєвих умінь через роботу з професійно значущими темами, ситуаціями, типами текстів і дискурсу, а також оволодіння стратегіями сприйняття і продукування мовлення та засобами мовної реалізації (фонологічними, орфографічними, морфологічними) (Dimova, 2026).

4. Четвертою умовою є організація навчання на засадах інтерактивної взаємодії у малих групах, що сприяє формуванню комунікативної компетентності. У процесі такої взаємодії реалізуються різні типи інформаційного обміну: «викладач – здобувач», «здобувач – викладач», «здобувач – здобувач», а також внутрішня комунікація учасників освітнього процесу. Важливою передумовою ефективності є створення доброзичливої психологічної атмосфери, що забезпечує координацію спільної діяльності та активне залучення всіх учасників до навчального процесу. Тому четвертою педагогічною умовою вважаємо забезпечення ефективної комунікативної взаємодії в освітньому середовищі.

5. П'ятою педагогічною умовою є поглиблене вивчення країнознавства засобами іноземної мови, що передбачає ознайомлення здобувачів освіти з географічними, історичними та культурно-ціннісними особливостями різних країн, регіонів і туристичних центрів. Важливим елементом є використання автентичних відеоматеріалів і цифрових ресурсів, що сприяють формуванню цілісного уявлення про культурне середовище. Закріплення набутих знань здійснюється через проектування та моделювання умовних туристичних маршрутів і екскурсій для різних категорій клієнтів, що забезпечує практичне застосування мовних і професійних компетентностей у наближених до реальних умов діяльності. Зазначимо, що п'ятою педагогічною умовою є інтеграція країнознавчого компоненту та моделювання професійних ситуацій у навчанні іноземної мови.

Вважаємо, що зазначені педагогічні умови в сукупності забезпечують ефективне формування іншомовної компетентності майбутніх фахівців з туризму з урахуванням сучасних вимог до професійної підготовки в умовах європейського освітнього простору.

Висновки. У процесі дослідження встановлено, що формування іншомовної комунікативної компетентності майбутніх фахівців туристичної галузі в Болгарія є складним і багатовимірним процесом, який потребує цілеспрямованого впровадження обґрунтованих педагогічних умов. Проведений аналіз наукових джерел і практики підготовки кадрів засвідчив, що, попри наявність значного доробку, проблема професійно орієнтованого іншомовного спілкува-

ння залишається актуальною, що вимагає оновлення підходів до організації освітнього процесу. У ході дослідження обґрунтовано сукупність педагогічних умов, які в комплексі забезпечують ефективне формування іншомовної компетентності. Доведено, що ключовим чинником виступає удосконалення навчально-методичного та кадрового забезпечення підготовки фахівців туристичної галузі відповідно до європейських стандартів. Це дозволяє підвищити якість освітнього процесу, забезпечити його практико-орієнтованість та подолати фрагментарність навчання. Встановлено, що важливою умовою є формування стійкої професійної мотивації до вивчення іноземної мови, що орієнтує здобувачів освіти на її використання у реальних професійних ситуаціях. Така мотивація сприяє глибшому засвоєнню мовного матеріалу та розвитку міжкультурної комунікативної готовності. Обґрунтовано, що створення освітнього середовища, спрямованого на розвиток автономності, відповідальності та пізнавальної активності здобувачів, забезпечує ефективне формування мовленнєвих умінь і навичок. Важливу роль у цьому відіграє впровадження методик, орієнтованих на професійно значущі ситуації спілкування.

Дослідження підтвердило, що організація навчання на засадах інтерактивної взаємодії у малих групах сприяє розвитку комунікативної компетентності, забезпечує активну участь усіх суб'єктів освітнього процесу та формує позитивний психологічний клімат. Окрему увагу приділено інтеграції країнознавчого компоненту та моделюванню професійних ситуацій, що дозволяє наблизити навчання до реальних умов туристичної діяльності та забезпечує практичне застосування іншомовних знань. У процесі дослідження автором доведено, що реалізація визначених педагогічних умов у їх взаємозв'язку забезпечує підвищення рівня іншомовної комунікативної компетентності майбутніх фахівців з туризму, їх готовність до ефективної професійної діяльності в умовах міжнародного середовища та відповідність сучасним вимогам європейського освітнього простору. *Перспективи подальших досліджень вбачаємо* у розробленні моделі навчання майбутніх фахівців з туризму з використанням цифрових технологій та міжкультурних практик.

Література:

1. Безкоровайна Л. В. Деякі аспекти практико-орієнтованого компоненту професійної підготовки майбутніх фахівців туристознавства. Концептуальні шляхи розвитку: педагогічні науки : зб. тез доп. міжнар. наук.- практ. конф. (м. Дніпро, 12–13 трав.). Херсон. 2017. 73–76.
2. Галицька М. М. Педагогічна технологія формування у здобувачів вищих навчальних закладів немовних спеціальностей готовності до іншомовного спілкування. *Освітологічний дискурс*. № 4 (12). 2015. 24-33.
3. Кожушко С. П. Формування компетентності майбутніх фахівців у сфері туризму до професійної взаємодії (педагогічні умови). *Вісник Дніпропетровського університету імені Альфреда Нобеля. Серія: Педагогіка і психологія*. 2. 2015 136-140.
4. Манько В. М. Дидактичні умови формування у здобувачів освіти професійно-пізнавального інтересу до спеціальних дисциплін. *Соціалізація особистості. зб. наук. пр. Національного педагогічного університету ім. М. Драгоманова*. Вип. 2. 2000. 153–161.

5. Шмалей С. В., Щербина Т. І. Педагогічні умови професійного становлення майбутніх фахівців з туризму. *Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка. Педагогічні науки*. 18 (3). 2013. 109-118.
6. Dimova I. Exploring digital competence in foreign language education in Bulgaria. *Societies*. 16(4). 2026. 114-118. <https://doi.org/10.3390/soc16040114>
7. Kiryakova-Dineva T. Soft skills for sustainable development in tourism. *European Journal of Sustainable Development*. 8(2). 2019. 321–330. <https://doi.org/10.14207/ejsd.2019.v8n2p321>
8. Zhumbei M., Kopchak L. Challenges of developing foreign language competence among tourism and hospitality students under martial law. *Інноваційна педагогіка*. 73. 2024. 140–144. <https://doi.org/10.32782/2663-6085/2024/73.27>

References:

1. Bezkorovaina, L. V. (2017). Деякі аспекти практико-орієнтованого компоненту професійної підготовки майбутніх фахівців туризму [Some aspects of the practice-oriented component of professional training for future tourism specialists]. *Концептуальні шляхи розвитку: педагогічні науки : зб. тез доп. міжнар. наук.- практи. конф. (м. Дніпро, 12–13 трав.)*. Kherson, S. 73–76. [inUkrainian]
2. Halytska, M. M. (2015). Педагогічна технологія формування у здобувачів вищих навчальних закладів немовних спеціальностей готовності до іншомовного спілкування [Pedagogical technology for developing readiness for foreign-language communication among students of non-language specialties at higher education institutions]. *Освітлологічний дискурс*, № 4 (12), 24-33. [inUkrainian]
3. Kozhushko, S. P. (2015). Формування компетентності майбутніх фахівців у сфері туризму до професійної взаємодії (педагогічні умови) [Developing the competence of future tourism specialists in professional interaction (pedagogical conditions)]. *Вісник Дніпропетровського університету імені Альфреда Нобеля. Серія: Педагогіка і психологія*, (2), 136-140. [inUkrainian]
4. Manko, V. M. (2000). Дидактичні умови формування у здобувачів освіти професійно-пізнавального інтересу до спеціальних дисциплін [Didactic conditions for the development of students' professional and cognitive interest in specialised disciplines]. *Сотіалізація особистості. зб. наук. пр. Національного педагогічного університету ім. М. Драгоманова*, Вип. 2, 153–161. [inUkrainian]
5. Shmaliei, S. V., Shcherbyna, T. I. (2013). Педагогічні умови професійного становлення майбутніх фахівців з туризму [Pedagogical conditions for the professional development of future tourism specialists]. *Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка. Педагогічні науки*, 18 (3), 109-118. [inUkrainian]
6. Dimova, I. (2026). Exploring digital competence in foreign language education in Bulgaria. *Societies*, 16(4), 114-118. <https://doi.org/10.3390/soc16040114> [in English]
7. Kiryakova-Dineva, T. (2019). Soft skills for sustainable development in tourism. *European Journal of Sustainable Development*, 8(2), 321–330. <https://doi.org/10.14207/ejsd.2019.v8n2p321> [in English]
8. Zhumbei, M., & Kopchak, L. (2024). Challenges of developing foreign language competence among tourism and hospitality students under martial law. *Innovatsiina pedagogika*, 73, 140–144. <https://doi.org/10.32782/2663-6085/2024/73.27> [in English]

Дата першого надходження статті до видання: 23.04.2026

Дата прийняття статті до друку після рецензування: 07.05.2026

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>